

Klausen: Saa ftal jeg forlade dette Punkt og gaa over til en anden Side af denne Sag. Det er jo en bekendt Sag, at Bræfterne i den fidske Tid have ftillet fig paa en meget mærkelig Maade over for den kjøbenhavnske Befolkning, idet de have nægtet at ville udøve de kirfelige Forretninger, fom Befolkningen kunde have Krav paa at faa udført . . .

Formanden (Sofus Høgsbro): Jeg fer heller ikke, at dette ftaar i Forbindelse med det foreliggende Spørgsmaal.

Klausen: Ja, faa bliver jeg nødt til at forlade ogsaa dette Emne, endftønt jeg meget gerne vilde have fremdraget dette Spørgsmaal, da det er et Spørgsmaal, der i Døeblikket er af brændende Bøthning for en stor Del af den kjøbenhavnske Befolkning.

Formanden (Sofus Høgsbro): Det ærede Medlem vil ikke være ubeføent med, at der gives andre Maader, hvorpaa dette Spørgsmaal kan fremsføres her i Salen.

Klausen: Jeg ftal da fe at faa det bragt frem paa anden Maade, og ftal da fort og godt anbefale det høje Ting at ftemme mod denne Bevilling, fordi jeg mener, at der ikke er nogen Traug til en faadan ny Kirke ude paa Øfterbro. Jeg ftal faa derefter forlade dette farlige Emne: Kirken og gaa over til et Emne, fom ikke er af en faa fornem Bøftaffenhed, nemlig Stolen, og det endda den beflednefte Del af Stolen her i Landet, nemlig Aftenftolen. Der ftaar opført paa Finansloofvorflaget et lille Beløb af 10,000 Kr. til Støtte for Aftenftoleundervisningen her i Landet. Allerede ved Finansloofens første Behandling hntes jeg, at dette Beløb af 10,000 Kr. var overordentlig befledent i Forhold til den uhyre gavnlige Indflydelse, fom Aftenftolen udøver her i Landet. Jeg har faa arbejdet videre i denne Sag og har haft den Tilfredsftillelse, at hele Finansudvalget faavel fom den højt ærede Minister er gaaet med til at indrømme, at dette Beløb bliver fordoblet, faa at der alftaa i Stedet for 10,000 Kr. bliver fat 20,000 Kr. til Fremme af Aftenftoleundervisningen her i Landet. Aftenftolen udøver i Virkeligheden et meget stort Arbejde her i Landet. Efter de Døgorelfer, der ere tilftillede Udvalget, har Aftenftolen haft ikke mindre end 13,789 Elever i det fidske Aar, og der er meddelt over 70,000 Undervisningstimer i disse Stoler. Man kan alftaa fige, at disse Stoler i Virkelig-

heden udøve en stor og heldbringende Virksomhed omkring i Landet. Aftenftolen er en Højskole, en Fortfættelsesftole for de fattige, det vil fige for alle dem, fom ftaa faaledes i Samsundet, at de meget vanskelig kunne beføge en Folkehøjskole, alftaa faadanne Følk, fom ftaa bundne af Tyendeløven eller af Lørlingekontrakter eller i det hele taget ftaa i en faadan økonomift afhængig Stilling, at deres Naar ikke tillade dem at beføge en Folkehøjskole. For alle disse vil Aftenftolen kunne være en udmærket Institution, der fætter dem i Stand til at befæfte og udvide de Kundftaber, fom de have faaet i Børneftolen. Hidtil har det været faaledes, at denne Skole i det allervæsentligfte er bleven baaret af perfonlige Ofre fra den danske Lærerftands Side, idet Lærerne faa godt fom gratis have maattet hde deres Arbejde. Det er gennem denne Døelse fra Lærernes Side, at Aftenftolen er holdt oppe. Naar man vil fe hen til det Bøderlag, fom Lærerne have faaet for deres Arbejde, bliver det faadan noget fom gennemftnitlig 27 Ore pr. Time. Vil man sammenligne disse 10,000 Kr., der tidligere have været bevilgede til Aftenftoler med de Beløb, der ftaa opførte paa Finansloofen til Folkehøjskoler og Landbrugsstoler, vil man fe, at det er ganfte anderledes Summer, det drejer fig om for de fidskes Bedkommende. Man fer faaledes, at disse fidske Stoler ftaa opførte paa Finansloofen med ikke mindre end 315,000 Kr., medens Aftenftolerne fom nævnt hidtil kun have faaet 10,000 Kr. Den store Forftel, der er paa disse Beløb, tror jeg hidrører for en stor Del fra, at netop Folkehøjskolerne beføges af Gaardmændenes, de velftillede Børn, alftaa netop af Børnene af det Parti, fom har haft Flertal her i Tinget i mange Aar, og dette Parti har forftaaet at ftaffe fig store Bevillinger til Folkehøjskolerne, medens det samme Parti ikke har tænkt paa, at der ogsaa uden for de Klaffer, der beføge Folkehøjskolen, kan være en virkelig Kundftabstrang til Stede. Havde Stillingen været den omvendte, faaledes at netop de Følk, der nærmest ere knyttede til Tyende- eller Arbejderklaffen, havde haft Flertal her i Salen, er jeg overbevift om, at Aftenftolen ikke havde ftaaet opført med dette lille Beløb af 10,000 Kr. Det er imidlertid glædeligt, at dette Beløb nu bliver forhøjet, og jeg kan til Beroligelse for det ærede Medlem for Næfens (Berntfen) fige, at det er et Beløb, der ikke kommer Kjøbenhavn til gode (Berntfen: Jeg har ikke fagt noget derimod!). Nej, men jeg kender det ærede Medlems Stilling over for disse Spørgs-